

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ (ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit.

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1α. immensam pecuniam , aurum omne , cultellum tonsorium:

Να γράψετε τις παραπάνω συνεκφορές στην ονομαστική και στη γενική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 6

1β. is , quibus:

Να γράψετε τους παραπάνω τύπους στη δοτική του ενικού αριθμού και στην αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο γένος που βρίσκεται ο καθένας.

Μονάδες 4

1γ. flumen, urbem, dictator, uxor, viri:

Να γράψετε τους παραπάνω τύπους στην ονομαστική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 5

2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα :

everterunt: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του Ενεστώτα και το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του Μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται.

acceperunt: το απαρέμφατο του Ενεστώτα και το απαρέμφατο του Παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται.

fuerat: το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του Μέλλοντα και το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του Υπερσυντελικού.

vulneravit: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του Ενεστώτα και το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του Παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται.

venit: τη γενική και αφαιρετική του γερουνδίου.

Μονάδες 10

2β. secutus est: να γράψετε τη μετοχή του Ενεστώτα, του Μέλλοντα και του Παρακειμένου στην αιτιατική ενικού αριθμού στο αρσενικό γένος.

praeripuisset: να κλιθεί η προστακτική του Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 5

3. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις λέξεις της **Στήλης Α** και δίπλα στην καθεμιά το συντακτικό χαρακτηρισμό που της αντιστοιχεί από τη **Στήλη Β**, με βάση το κείμενο. Τρία στοιχεία της **Στήλης Β** περισσεύουν.

Στήλη Α	Στήλη Β
legionibus	αφαιρετική του τρόπου
Veientanam	αφαιρετική της ιδιότητας
iure	υποκείμενο
absens	κατηγορούμενο
officium	αντικείμενο
	επεξήγηση
	εναντιωματική μετοχή
	επιθετικός προσδιορισμός

Μονάδες 15

- 4α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους της παρακάτω πρότασης:

Porcia, Bruti uxor, cultellum tonsorium poposcit.

Μονάδες 12

- 4β. **Brenno duce:**

Να χαρακτηρίσετε το παραπάνω συντακτικό φαινόμενο.

Μονάδες 3

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Δε θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοτυπιών αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τη φωτοτυπία.
3. Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα.
4. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

SCHOOLDOCTOR

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ (ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Οι Γαλάτες με αρχηγό τον Βρέννο κοντά στον Αλλία ποταμό, αφού καταστράφηκαν οι λεγεώνες των Ρωμαίων κατέστρεψαν εντελώς την πόλη Ρώμη εκτός από το Καπιτώλιο, για το οποίο δέχτηκαν ως αντάλλαγμα τεράστιο χρηματικό ποσό. Τότε ο Κάμιλλος, ο οποίος για πολύ καιρό ήταν εξόριστος κοντά στην Αρδέα εξαιτίας της λείας απ' τους Βηίους που δεν είχε μοιραστεί ακριβοδίκαια, αν και έλειπε ανακηρύχθηκε δικτάτορας. Αυτός ακολούθησε τους Γαλάτες ενώ ήδη έφευγαν. Αφού τους εξολόθρευσε πήρε πίσω όλο το χρυσάφι.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του ανδρός της για τη δολοφονία του Καίσαρα ζήτησε ένα μαχαιράκι μανικουρίστα δήθεν τάχα για να κόψει τα νύχια της και με αυτό αυτοτραυματίστηκε επειδή της γλίστρουσε δήθεν τυχαία. Αργότερα ο Βρούτος, που οι υπηρέτριες τον κάλεσαν στην κρεβατοκάμαρα της με ξεφωνητά, ήλθε να την μαλώσει που τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικουρίστα.

B.

1.α. *immensa pecunia / aurum omne / cultellum tonsorium*
immensae pecuniae / auri omnis / cultelli tonsorii – i

1.β. *ei/ eos cui/quos*

1.γ. *flumina / urbes / dictatores / uxores / viri*

2.α. *evertit / evertes*

accipere / accepisse

ero / fuissetis

vulneremus / vulnerarent

veniendi / veniendo

2.β. *sequentem / secuturum/ secutum*

praeripe – praeripite

<u>ΣΤΗΛΗ Α</u>	<u>ΣΤΗΛΗ Β</u>
legionibus	Υποκείμενο
veientanam	επιθετικός προσδιορισμός
iure	αφαιρετική του τρόπου
absens	εναντιωματική μετοχή
officium	αντικείμενο

4.α. Porcia: Υποκείμενο του ρήματος vulneravit

Bruti: Γενική κτητική στο uxor

Uxor: Παράθεση στο Porcia

Poposcit: Ρήμα

Cultellum: Αντικείμενο στο poposcit

Tonsorium: Επιθετικός προσδιορισμός στο cultellum

4.β. Brenno duce: Αφαιρετική απόλυτη ιδιόμορφη, γιατί απουσιάζει η μετοχή και εκφράζει χρόνο. Το Brenno είναι το υποκείμενο της μετοχής και το duce κατηγορηματικός προσδιορισμός στο Brenno.

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2005
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Cum P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venisset eique ab ostio quaerenti Ennium ancilla dixisset eum domi non esse, Nasica sensit illam domini iussu id dixisse et illum intus esse. Accipe nunc quid postea Nasica fecerit. Paucis post diebus cum Ennius ad Nasicam venisset et eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse, etsi domi erat.

.....

Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.a. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ostio: την αιτιατική πληθυντικού.

ancilla: την αφαιρετική πληθυντικού.

illum: τη γενική ενικού.

diebus: τη γενική πληθυντικού.

eum: τη δοτική ενικού.

loco: την αιτιατική ενικού.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- tibi:** την ίδια πτώση στον πληθυντικό αριθμό.
sede: τη γενική πληθυντικού.
hoc: την ονομαστική πληθυντικού στο γένος που βρίσκεται.

Μονάδες 9

- 1.β. paucis, longa, multum:** να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών.

Μονάδες 6

- 2.α.** Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα :

dixisset: το α' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της οριστικής και το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της προστακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

accipe: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και το β' ενικό πρόσωπο του Παρατατικού της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

rogavit: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα και του Παρατατικού της υποτακτικής στην παθητική φωνή.

cederet: το β' πληθυντικό πρόσωπο του Παρακειμένου της οριστικής και το α' πληθυντικό πρόσωπο του Υπερσυντελικού της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

vixit: το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Συντελεσμένου Μέλλοντα της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 10

- 2.β. fecerit:** να γράψετε τα απαρέμφατα όλων των χρόνων στη φωνή που βρίσκεται το ρήμα.

sensit: να γράψετε την αιτιατική του σουπίνου και τη γενική του γερονδίου.

Μονάδες 5

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

3.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους της παρακάτω πρότασης:

... exclamavit Nasica se domi non esse.

Μονάδες 10

3.β. ut sibi paulisper loco cederet: να αναγνωρίσετε το είδος και το συντακτικό ρόλο της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 5

4.α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται ο συντακτικός ρόλος της κάθε λέξης.

poetam: είναι στο

domini: είναιστο

illum: είναι στο

longa: είναι στο

puellae: είναιστο

res: είναι στο

Μονάδες 12

4.β. Puella rogavit materteram: Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

ΟΛΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο.

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοτυπιών αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση.**

Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τις φωτοτυπίες.

3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.

4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

A ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν ο Πόπλιος Κορνήλιος Νασικός είχε έρθει στον Έννιο τον ποιητή και σ' αυτόν που ζητούσε τον Έννιο από την πόρτα, η υπηρέτρια είπε ότι δεν ήταν στο σπίτι, ο Νασικός κατάλαβε ότι εκείνη με διαταγή του κυρίου της το είπε αυτό και ότι εκείνος ήταν μέσα. Μάθε τώρα τι έκανε μετά ο Νασικός. Λίγες μέρες αργότερα όταν ο Έννιος είχε έρθει στο Νασικά και τον ζητούσε από την πόρτα ο Νασικός φώναξε ότι δεν ήταν στο σπίτι, αν και ήταν στο σπίτι.

Κάποτε η κοπέλα κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία ζήτησε από τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της). Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου» Λίγο αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε το λόγο αυτό. Δηλαδή πέθανε η Καικιλία την οποία ο Μέτελλος αγάπησε πολύ όσο (αυτή) ζούσε. Μετά αυτός πήρε γυναίκα του την κοπέλα.

B. 1.a.ostio:ostia

ancilla:ancillis

illum: illius

diebus: dierum

eum : ei

loco :locum

tibi : vobis

sede:sedum

hoc: haec

β paucis paucioribus paucissimis

longa longiore longissima

multum plus plurimum

2 α)

dicam,dic

accipiunt,acciperes

rogentur,rogarentur

cessistis,cessissemus

vivis,vixerint

2 β

ενεστώτας:facere

μέλλονταςfacturum esse

παρακείμενος: fecisse

sensum,sentiendi

3 α)

exclamavit:ρήμα

Nasica:υποκείμενο

esse:αντικείμενο στο «exclamavit» ειδικό απαρέμφατο ταυτοπροσωπία

se:υποκείμενο στο «esse» λατινισμός ειδικού απαρεμφάτου

domi:γενική που εκφράζει τον επιρρηματικό προσδιορισμό της στάσης σε τόπο

3 β)

«ut...cederet» δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο ρήμα «rogavit»

Εισάγεται με το βουλητικό σύνδεσμο «ut» γιατί είναι καταφατική και εκφέρεται με υποτακτική

γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική

παρατατικού «cederet» γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου «rogavit» και από άποψη

χρονικής βαθμίδας εκφράζει το υστερόχρονο στο παρελθόν γιατί έχουμε ιδιομορφία ως προς την

ακολουθία των χρόνων

4 α)

roetam:παράθεση στο «Ennium»

domini:γενική υποκειμενική από το «iussu»

se:υποκείμενο στο «esse»

longa:επιθετικός προσδιορισμός στο «mora»

puellae:έμμεσο αντικείμενο(δοτική) στο «dixit»

res:υποκείμενο στο «confirmavit»

4β) Matertera a puella rogata est

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus. Equidem, ut veni ad urbem, non destiti omnia et sentire et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent ; sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria.

.....
Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: «Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium. Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero urbem Romam et Italiam a Mario conservatam esse.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

eum locum : τη γενική πληθυντικού.
tantus furor : τη δοτική πληθυντικού.
bellis civilibus : την ονομαστική πληθυντικού.

Μονάδες 6

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

deus	: την αιτιατική πληθυντικού.
urbem	: τη γενική πληθυντικού.
omnia	: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος.
quae	: τη δοτική ενικού στο αρσενικό γένος.
militum	: τη γενική ενικού.

Μονάδες 5

1.γ. Να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση.

miserius (quam)
infirmo

Μονάδες 4

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω:

deducta est:	το β' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της Οριστικής και το α' πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού της Υποτακτικής στην ίδια φωνή.
veni:	το γ' ενικό πρόσωπο του Παρατατικού της Οριστικής και το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της Προστακτικής στην ίδια φωνή.
pertinerent:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του Παρακειμένου της Υποτακτικής και το γ' ενικό πρόσωπο του Συντελεσμένου Μέλλοντα στην ίδια φωνή.
dixit:	το β' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της Οριστικής και το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της Υποτακτικής στην ίδια φωνή.
judicabo:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του Υπερσυντέλικου της Υποτακτικής και το γ' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της Προστακτικής στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

2.β. **pugnare:** να γράψετε τη μετοχή Ενεστώτα του ουδετέρου γένους στην αιτιατική πτώση του ενικού αριθμού και το απαρέμφατο του Μέλλοντα της Παθητικής φωνής. (μονάδες 2)

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

conservatam esse: να γράψετε τη γενική του γερονδίου, την αιτιατική του σουπίου και το απαρέμφατο του Παρακειμένου της Ενεργητικής φωνής (μονάδες 3).

Μονάδες 5

3.α. ut pugnare cuperent:

Να αναγνωρίσετε το είδος της παραπάνω πρότασης (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και το χρόνο του ρήματος (μονάδες 2).

Μονάδες 5

3.β. numquam tamen ego hostem judicabo Marium: Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους της παραπάνω πρότασης και να γράψετε τις λέξεις, στις οποίες αναφέρονται.

Μονάδες 10

4.α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται ο συντακτικός ρόλος της κάθε λέξης.

res : είναι στο
esse : είναι στο
ad concordiam : είναι στο
tantus : είναι στο

Μονάδες 8

4.β. (sed) tantus furor omnes invaserat: Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

4.γ. sed nihil (est) miserius quam ipsa victoria: Στην παραπάνω πρόταση να βρείτε τον α' και β' όρο της σύγκρισης (μονάδα 1), να εκφέρετε με τον άλλο τρόπο το β' όρο (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς (μονάδα 1).

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ**

A. Μετάφραση

Σε τέτοιο σημείο έχουν οδηγηθεί τα πράγματα ώστε, αν δε βοηθήσει κάποιος θεός ή κάποιο τυχαίο περιστατικό, δε θα είναι δυνατό να σωθούμε. Εγώ βέβαια, μόλις ήλθα στην πόλη, δεν έπαψα και να πιστεύω και να λέω και να κάνω όλα, όσα στόχευαν στην ομόνοια· αλλά τόση μανία κυρίεψε [είχε καταλάβει] όλους, ώστε να επιθυμούν να πολεμούν [τον πόλεμο], μολονότι εγώ φώναζα ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη δυστυχία [πιο αξιοθρήνητο] από τον εμφύλιο πόλεμο. Στους εμφυλίους πολέμους όλα είναι αξιοθρήνητα αλλά τίποτε δεν είναι πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη.

Ακόμη περισσότερο, όταν ο Σύλλας απειλητικός ασκούσε πίεση σ' αυτόν, αυτός είπε στο Σύλλα: "Ακόμη κι αν μου δείξεις το στρατό με τον οποίο περικύκλωσες το Βουλευτήριο· ακόμη κι αν με απειλήσεις με θάνατο, εγώ ποτέ δε θα κηρύξω εχθρό το Μάριο. Μολονότι είμαι γέρος και με αδύναμο σώμα, πάντοτε όμως θα θυμάμαι ότι η πόλη Ρώμη και η Ιταλία σώθηκαν από το Μάριο.

B. Παρατηρήσεις

1.α.

eorum locorum
tantis furoribus
bella civilia

1.β.

deos
urbium
omni
cui
militis

1.γ.

Θετικός: miserum, **Υπερθετικός:** miserrimum

Συγκριτικός: infirmiore, **Υπερθετικός:** infirmissimo

2.α.

deduceris, deduceremur
veniebat, veni
pertinueritis, pertinuerit
dices, dicant
iudicavissemus, iudicato

2.β.

pugnans, pugnatum iri
conservandi, conservatum, conservavisse

3.α.

ut pugnare cuperent: Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut, ενώ στην κύρια υπάρχει η δεικτική αντωνυμία tantus που προαναγγέλει την συμπερασματική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το αποτέλεσμα θεωρείται

υποκειμενική κατάσταση, έχει χρόνο παρατατικό – cuperent, γιατί εξαρτάται απ' τον ιστορικό χρόνο invaserat (υπερσυντέλικος) και αναφέρεται στο παρελθόν.

3.β.

numquam: χρονικό επίρρημα στο ρήμα iudicabo

tamen: αντιθετικός σύνδεσμος

ego: υποκείμενο του ρήματος iudicabo

hostem: κατηγορούμενο στο Marium

iudicabo: ρήμα της πρότασης

Marium: αντικείμενο στο iudicabo

4.α.

res: είναι υποκείμενο στο deducta est

esse: είναι τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο nequeamus

ad concordiam: είναι εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο pertinent

tantus: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο furor

4.β.

(sed) omnes tanto furore invasi erant

4.γ.

nihil: α' όρος σύγκρισης

quam victoria: β' όρος σύγκρισης

Ο β' όρος σύγκρισης στη συγκεκριμένη περίπτωση εκφέρεται με το quam και ονομαστική (ομοιόπτωτα με τον α' όρο) γιατί ο α' όρος (nihil) βρίσκεται σε ονομαστική. Η συγκριτική λέξη είναι το miserius.

Η εκφορά με τον άλλο τρόπο είναι: **victoria** (απλή αφαιρετική)

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2008
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Hic vero, iudices, et fuit in Asia et viro fortissimo, patri suo, magno adiumento in periculis, solacio in laboribus, gratulationi in victoria fuit. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit.

.....

Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur. Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo».

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

patri suo: τη γενική πληθυντικού.

magno adiumento: την ονομαστική πληθυντικού.

omen nuptiale: την αφαιρετική ενικού.

longa mora: τη δοτική ενικού.

Μονάδες 8

1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

hic: την ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος.

iudices: την αφαιρετική ενικού.

periculis: την αιτιατική πληθυντικού.

ipsa: τη γενική ενικού στο ίδιο γένος.

nocte: την κλητική ενικού.

puellae: τη γενική πληθυντικού.

sede: τη δοτική πληθυντικού.

Μονάδες 7

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

debemus: το α' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

vidit: το α' πληθυντικό πρόσωπο του Μέλλοντα της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται.

vixit: το γ' ενικό πρόσωπο του Υπερσυντελικού της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

fecit: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

audiretur: το α' ενικό πρόσωπο του Παρατατικού της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται.

rogavit: το β' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της υποτακτικής στην παθητική φωνή.

cederet: το β' ενικό πρόσωπο Παρακειμένου της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

dixit: το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της προστακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 8

2.β. laudare: να γράψετε το απαρέμφατο Παρακειμένου της ίδιας φωνής, την αφαιρετική του σουπίνου και τη μετοχή ενεστώτα του αρσενικού γένους στην ονομαστική πτώση του ενικού αριθμού στην ίδια φωνή (μονάδες 3).

standi: να γράψετε τα απαρέμφατα του Ενεστώτα και Παρακειμένου της ενεργητικής φωνής και τα απαρέμφατα Ενεστώτα και Μέλλοντα της παθητικής φωνής (μονάδες 4).

Μονάδες 7

3.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων ή φράσεων:

patri, suspicionem, nocte, cum filia, aliqua.

Μονάδες 10

3.β. quod Asiam vidit: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), το συντακτικό ρόλο της (μονάδες 2) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2).

Μονάδες 5

4.α. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus: να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου (μονάδες 2) και να αναφέρετε την εισαγωγή και την εκφορά υπόθεσης και απόδοσης (μονάδες 3).

Μονάδες 5

4.β. Να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο της προηγούμενης παρατήρησης (4.α.), έτσι ώστε να φανερώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

Μονάδες 5

4.γ. ego tibi mea sede cedo: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 5

ΟΛΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν την 17:00.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2008

ΘΕΜΑ Α.

Μετάφραση

Αυτός όμως, δικαστές, και βρέθηκε στην Ασία και άνδρα γενναιότατο, τον πατέρα του, βοήθησε πολύ στους κινδύνους, παρηγόρησε στους μόχθους, συνεχάρη στη νίκη. Και αν η Ασία έχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινούμε το Μουρήνα, επειδή είδε την Ασία, αλλά έζησε στην Ασία με εγκράτεια. (κείμενο 30)

Η Καικιλία, η σύζυγος τού Μετέλλου, ενώ επιδίωκε γαμήλιο οίωνό για την κόρη τής αδελφής της σύμφωνα με τα αρχαία ήθη, δημιούργησε η ίδια τον οίωνό. Καθόταν μια νύχτα δηλαδή σε κάποιο μικρό ιερό με την κόρη τής αδελφής της και περίμενε μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στο σκοπό τους. Στο τέλος η κοπέλα κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». (κείμενο 38)

ΘΕΜΑ Β.

Παρατηρήσεις

1.α.

patrum suorum
magna adiumenta
omine nuptiali
longae morae

1.β.

haec
iudice
pericula
ipsius
nox
puellarum
sedibus

2.α.

debeam
videbimus
vixisset
facerent
audiebar
rogemini
cesseris
dic

2.β.

laudare: laudavisse, laudatu, laudans

standi: stare, stetisse, stari, statum iri

3.α.

patri: επεξήγηση στο *viro*
suspicionem: αντικείμενο στο ρήμα *habet*
nocte: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα *persedebat*
cum filia: εμπρόθετος προσδιορισμός τής συνοδείας στο ρήμα *persedebat*
aliqua: επιθετικός προσδιορισμός στο *vox*

3.β.

quod Asiam vidit: Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση κρίσεως καταφατική. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *quod* και εκφέρεται με οριστική, γιατί η αιτιολογία είναι αντικειμενικά αποδεκτή. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με οριστική παρακειμένου (*vidit*), διότι εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*laudare* > *debemus*) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρόν. Τέλος, η πρόταση έχει θέση επιρρηματικού προσδιορισμού της αιτίας στο απαρέμφατο *laudare* της κύριας πρότασης, από την οποία εξαρτάται.

4.α.

Υπόθεση: Et si habet ...luxuriae – Απόδοση: Murenam laudare debemus: Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση καταφατική, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο *si*, εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (*habet*) και μαζί με την απόδοση που εκφέρεται επίσης με οριστική ενεστώτα (*debemus*) δημιουργούν τον υποθετικό λόγο της ανοικτής υπόθεσης στο παρόν. Η υποθετική πρόταση λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός τής προϋπόθεσης στο ρήμα εξάρτησης (*debemus*).

4.β.

Υπόθεση: Et si habeat Asia suspicionem quandam luxuriae

Απόδοση: Murenam laudare debeamus.

→ Υπόθεση δυνατή ή πιθανή (στο παρόν).

4.γ. Mea sedes tibi ceditur a me.

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat ; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat «Oleum et operam perdidit». Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio».

.....

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: « Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse».

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

id exemplum: τη γενική πληθυντικού.

parem salutationem: την γενική ενικού.

magnum pondus: την αφαιρετική ενικού.

Μονάδες 6

1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

operam: την αφαιρετική ενικού.

avis: τη δοτική πληθυντικού.

risu: την αιτιατική πληθυντικού.

me: τη δοτική ενικού στο ίδιο πρόσωπο.

acie: την ονομαστική πληθυντικού.

Μονάδες 5

1.γ. Να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση:

cupidus, magnum

Μονάδες 4

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

incitavit: το γ' ενικό πρόσωπο του Μέλλοντα της οριστικής και το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

respondebat: το α' ενικό πρόσωπο του Υπερσυντελικού της οριστικής και υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

dicere: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και το β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της προστακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

audio: το β' πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού της οριστικής και της υποτακτικής στη φωνή που βρίσκεται.

posse: το γ' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα της οριστικής και υποτακτικής.

Μονάδες 10

2.β. uteretur: να γράψετε το απαρέμφοτο Ενεστώτα, την αιτιατική του σουπίνου και την αφαιρετική του γερουνδίου (μονάδες 3).

imperare: να γράψετε τη μετοχή του Ενεστώτα στην ονομαστική του ενικού του αρσενικού γένους και το γερουνδιακό στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους (μονάδες 2).

Μονάδες 5

3.α. ut eo uteretur: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο του ρήματος (μονάδες 2).

Μονάδες 5

3.β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

frustra, dicere, salutationum, eo, locupletem.

Μονάδες 10

4.α. narrate: να μετατρέψετε την προτροπή σε απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 4

4.β. id exemplum sutorem quendam incitavit: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 5

4.γ. cum magnum pondus auri publice missum attulissent: να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 6

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις παρατηρήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνον με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ **ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ** **ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2009**

ΘΕΜΑ Α

Κείμενο 1 : Αυτό το παράδειγμα παρακίνησε κάποιον παπουτσή, να μάθει σε ένα κοράκι τον ίδιο χαιρετισμό. Κόπιαζε για πολύ χρόνο μάταια· κάθε φορά που το κοράκι δεν απαντούσε, ο παπουτσής συνήθιζε να λέει : «Έχασα το λάδι και τον κόπο (μου)!». Το κοράκι, τελικά, έμαθε το χαιρετισμό και ο παπουτσής, θέλοντας να κερδίσει χρήματα, το έφερε στον Καίσαρα. Όταν ο Καίσαρας άκουσε το χαιρετισμό είπε : « Ακούω αρκετούς τέτοιους χαιρετισμούς στο σπίτι μου».

Κείμενο 2 : Ενώ, δηλαδή, του έφεραν εκ μέρους της πολιτείας τους μεγάλη ποσότητα χρυσαφιού, για να το κάνει ότι θέλει, μαλάκωσε με ένα χαμόγελο το αυστηρό πρόσωπό του και απάντησε αμέσως : « Μέλη αυτής εντελώς περιπτής, για να μην πώ ανόητης πρεσβείας, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους, παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε ότι εμένα ούτε στη μάχη μπορούν να με νικήσουν ούτε με χρήματα να με διαφθείρουν.

ΘΕΜΑ Β

1. α.

eorum exemplorum
paris salutationis
mango pondere

1. β.

opera
avibus
risus
mihi
acies

1. γ.

Θετικός
Cupidus
Magnum

Συγκριτικός
cupidior
maius

Υπερθετικός
cupidissimus
maximum

2. α.

incitabit : incitent
responderam : respondi
dicunt : dic
audiebatis : audiretis
potest : possit

2. β.

uteretur : uti, usum, utendi
imperate : imperans, imperandus

3. α.

Ut eo uteretur : Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ut, διότι είναι καταφατική. Εκφέρεται με υποτακτική επειδή υπάρχει το υποκειμενικό στοιχείο στην πρόταση και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (uteretur), διότι εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (attulissent) και εκφράζει το σύγχρονο αστο

παρελθόν. στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα attulissent.

3. β.

nolite narrare, ne narraveritis

4. α.

Frustra : επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο impendebat

Dicere : αντικείμενο στο solebat, τελικό απαρέμφατο με υποκείμενο το sutor (ταυτοπροσωπία)

Salutationum : γενική διαιρετική από το satis

Eo : αντικείμενο στο uteretur

Locupletem : κατηγορούμενο στο Manium Curium Dentatum που εννοείται ως υποκείμενο του fieri (συνδεδετικό)

4. β.

Sutor quidam eo exemplo incitatus est.

4. γ.

cum magnus pondus auri publice missum attulissent

attulissent : ρήμα με υποκείμενο τη λέξη legati, που εννοείται

pondus : Αντικείμενο στο attulissent

magnum : επιθετικός προσδιορισμός στο pondus

auri : γενική του περιεχομένου στο pondus

missum : επιθετική μετοχή που λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο pondus

publice : επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο missum

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ(4)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

.....

Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

viribus :	τη γενική πληθυντικού
cupiditate:	την κλητική ενικού
certamen:	την αιτιατική πληθυντικού
fortior:	την αφαιρετική ενικού του ίδιου γένους στον θετικό βαθμό
cuius:	την ίδια πτώση του ίδιου γένους στον πληθυντικό αριθμό

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

morte:	την ονομαστική ενικού
complures:	την αφαιρετική στον ίδιο αριθμό
ipsum:	τη δοτική στον ίδιο αριθμό και στο ίδιο γένος
eos:	την αιτιατική του ενικού στο ουδέτερο γένος
praesidium:	την κλητική του πληθυντικού
domesticorum:	την αιτιατική στον ίδιο αριθμό
praedones:	την ονομαστική του ενικού
clara:	το επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό
voce:	τη γενική πληθυντικού
incredibile:	την ίδια πτώση του ίδιου γένους στον πληθυντικό αριθμό.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

confisus:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική
pugnandi:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του παρακειμένου στην υποτακτική στην ίδια φωνή
permotus:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην οριστική στην ενεργητική φωνή
ruit:	το α' ενικό πρόσωπο του υπερσυντελικού στην οριστική στην ίδια φωνή
transfixit:	την αφαιρετική του σουπίνου
petiverunt:	το απαρέμφατο του μέλλοντα στη μέση φωνή
fugati erant:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην προστακτική στην ίδια φωνή
esset:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα στην οριστική
venerunt:	τη δοτική του γερουνδίου

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

- captum:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική στην ενεργητική φωνή
- conlocavit:** το β' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού στην υποτακτική στη μέση φωνή
- animadverterunt:** το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή
- abiectis:** το γ' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην υποτακτική στην ενεργητική φωνή
- auditu:** το α' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού στην οριστική στη μέση φωνή
- admiratum:** το α' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

viribus, pugnandi, hasta, salutatum, Quod.

(μονάδες 10)

Γ1β. hoste: να αποδοθεί ο β' όρος σύγκρισης με τον άλλον τρόπο. (μονάδες 5).

Μονάδες 15

Γ2α. cum se ipsum captum venisse eos existimasset: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Γ2β. Statim hostes fuga salutem petiverunt: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική. (μονάδες 6).

Γ2γ. Scipio praesidium domesticorum in tecto conlocavit: να εξαρτηθεί η πρόταση από τη φράση **Scriptor dicit.** (μονάδες 4).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2010

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΜΑΘΗΜΑ ΧΧΧΙ (31): Η ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ ΔΕΝ ΒΓΑΙΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΚΑΛΟ

Τότε ο νεαρός όρμησε στον αγώνα παρά τη διαταγή του υπάτου έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και παρασυρμένος από την επιθυμία να πολεμήσει. Όντας δυνατότερος από τον αντίπαλό του τον διαπέρασε με το δόρυ του και τον γύμνωσε από τα όπλα του. Αμέσως οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή¹. Όταν όμως ο ύπατος γύρισε στο στρατόπεδο, τιμώρησε με θάνατο το νεαρό, που χάρη σε αυτόν οι εχθροί είχαν τραπεί σε φυγή².

1. τράπηκαν σε φυγή για να σωθούν 2. που είχε κατορθώσει να τρέψει τους εχθρούς σε φυγή.

ΜΑΘΗΜΑ ΧΧΧΙΥ (34): Ο ΣΚΙΠΙΩΝΑΣ Ο ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΗΣΤΑΡΧΟΙ

Ενώ ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, έτυχε να έρθουν πολλοί αρχηγοί ληστών, για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμιζε πως ήλθαν για να συλλάβουν τον ίδιο, εγκατέστησε φρουρά από δούλους στο σπίτι του. Βλέποντας το πράγμα αυτό οι ληστές πλησίασαν την πόρτα αφού άφησαν κάτω τα όπλα (τους), και με δυνατή φωνή ανάγγειλαν στο Σκιπίωνα - να το ακούς και να μην το πιστεύεις! - πως είχαν έλθει για να θαυμάσουν την παλικαριά του.

B1.

viribus: virium

cupiditate: cupiditas

certamen: certamina

fortior: forti

cuius: quorum

morte: mors

complures: compluribus

ipsum: ipsi

eos: id

praesidium: praesidia

domesticorum: domesticos

praedones: praedo

clara: clarius

voce: vocum

incredibile: incredibilia

B2.

confisus: confidis

pugnandi: pugnaverimus

permotus: permovebunt

ruit: rueram

transfixit: transfixu

petiverunt: petitum iri

fugati erant: fugare

esset: fuerint

venerunt: veniendo

captum: capiunto

conlocavit: conlocaremini

animadverterunt: animadvertisse

abiectis: abiciat

auditu: audiebamur

admiratum: admiror

Γ1α.

viribus, αφαιρετική οργανική του μέσου στο confisus

rugnandi, γενική γερονδίου ως συμπλήρωμα (γενική αντικειμενική) στο cupiditate

hasta, αφαιρετική του οργάνου στο transfixit

salutatum, αιτιατική του σουπίνου που δηλώνει το σκοπό της κίνησης στο venerunt

Quod, (λειτουργεί ως οριστική αντωνυμία=id) αντικείμενο στο animadverterunt

Γ1β.

hoste: β' όρος σύγκρισης [(α' όρος: adulescens) εκφέρεται με αφαιρετική (συγκριτική), συγκριτική λέξη: fortior], quam hostis (ονομαστική).[Θεωρία: quam και ομοιοτρόπως ή ομοιοπτώτως με τον α'όρο]

Γ2α.

cum se ipsum captum venisse eos existimasset:

Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο **cum**. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί συνήθως η αιτιολογία είναι το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής λογικής διεργασίας. Χρόνου υπερσυντελικού (**existimasset**), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (οριστική παρακειμένου: **conlocavit**). Δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Γ2β.

Statim hostes fuga salutem petiverunt:

Statim salus ab hostibus fuga petita est

Γ2γ.

Scipio praesidium domesticorum in tecto conlocavit (Κύρια πρόταση κρίσεως):

**Scriptor dicit Scipionem praesidium domesticorum in tecto
conlocavisse**

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2011
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplorum vetustas; quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum – non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum – scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt!

.....

Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum? In hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique»?

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- libri:** την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
exemplorum: την αιτιατική του ενικού
tenebris: την ονομαστική στον ίδιο αριθμό
lumen: την αιτιατική στον πληθυντικό αριθμό
imagines: την κλητική στον ενικό αριθμό
fortissimorum: την αφαιρετική ενικού του ίδιου γένους στον συγκριτικό βαθμό

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

virorum:	την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
nobis:	τη δοτική ενικού στο ίδιο πρόσωπο
tuis:	την ονομαστική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό και στο ίδιο γένος
exsulem:	την γενική ενικού
hanc:	την αφαιρετική ενικού στο ουδέτερο γένος
fines:	τη δοτική στον ίδιο αριθμό
minaci:	την κλητική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος στον ίδιο βαθμό
illa:	την ίδια πτώση ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
mater:	τη γενική πληθυντικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

sunt:	το απαρέμφατο του παρακειμένου
accederet:	την αφαιρετική του σουπίνου
imitandum:	το γ' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα και παρατατικού στην υποτακτική
reliquerunt:	το απαρέμφατο του ενεστώτα στην παθητική φωνή
traxit:	τη γενική και αιτιατική του γερουνδίου
viderem:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα και του παρακειμένου στην υποτακτική στην ίδια φωνή
potuisti:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα και του μέλλοντα στην οριστική
cecidit:	το β' ενικό πρόσωπο του παρατατικού και υπερσυντελικού στην οριστική στην ίδια φωνή
perveneras:	το β' και γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική στην ίδια φωνή.

Μονάδες 15

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

pleni, sapientium, nobis, deinde, animo. (μονάδες 10)

Γ1β. ut primum exsulem deinde hostem te viderem: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) καθώς και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Μονάδες 15

Γ2α. In hoc me longa vita et infelix senecta traxit: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική. (μονάδες 6)

Γ2β. quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet: να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο έτσι ώστε να εκφράζει υπόθεση δυνατή ή πιθανή. (μονάδες 4)

Γ2γ. Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ?: να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από το «Mater interrogat (filium)». (μονάδες 5)

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2011

A. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplorum vetustas; quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum – non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum – scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt!

.....
Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum ? In hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit ? Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique»?

Μονάδες 40

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

32. Γεμάτα είναι όλα τα βιβλία, γεμάτοι οι λόγοι των σοφών, γεμάτη είναι η αρχαιότητα από πρότυπα υποδειγματικής συμπεριφοράς. Όλα αυτά (τα πρότυπα) θα έμεναν στην αφάνεια αν δεν τα συνόδευε το φως των Γραμμάτων. Πόσο πολλές εικόνες γενναιότητας αντρών μας άφησαν κληρονομιά οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι συγγραφείς, όχι μόνο για να τις ατενίζουμε αλλά και για να τις μιμούμαστε!

43. Μήπως ήρθα σε εχθρό και είμαι αιχμάλωτα στο στρατόπεδό σου; Σε τέτοιο σημείο με κατόνησε η μακροζωία και τα έρμα γερατειά μου, που να σε δω πρώτα εξόριστο και ύστερα εχθρό; Πώς μπόρεσες να ερημώσεις αυτή τη χώρα που σε γέννησε και σε ανάθρεψε; Δε σου πέρασε η οργή τη στιγμή που πατούσες τα σύνορα της πατρίδας σου; Παρόλο που είχες φτάσει με τόσο εχθρική κι απειλητική διάθεση γιατί, σαν είδες τη Ρώμη, δεν πέρασε αυτή η ιδέα από το μυαλό σου: «Μέσα σε εκείνα εκεί τα τείχη βρίσκονται το σπίτι μου κι οι θεοί μου, η μάνα, η γυναίκα και τα παιδιά μου»;

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

32.

libri: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό = liber

exemplorum: την αιτιατική του ενικού = exemplum

tenebris: την ονομαστική στον ίδιο αριθμό = tenebrae

lumen: την αιτιατική στον πληθυντικό αριθμό = lumina

imagines: την κλητική στον ενικό αριθμό = imago

fortissimorum: την αφαιρετική ενικού του ίδιου γένους στον συγκριτικό βαθμό = fortiore

virorum: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό = viri

nobis: τη δοτική ενικού στο ίδιο πρόσωπο = mihi

43.

tuis: την ονομαστική στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό και στο ίδιο γένος = tua

exsulem: την γενική ενικού = exsulis

hanc: την αφαιρετική ενικού στο ουδέτερο γένος = hoc

fines: τη δοτική στον ίδιο αριθμό = finibus

minaci: την κλητική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος στον ίδιο βαθμό = minacia

illa: την ίδια πτώση ενικού αριθμού στο ίδιο γένος = illud

mater: τη γενική πληθυντικού = matrum

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

32.

sunt: το απαρέμφατο του παρακειμένου = fuisse

accederet: την αφαιρετική του σουπίνου = accessu

imitandum: το γ' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα και παρατατικού στην υποτακτική = imitetur, imitaretur

reliquerunt: το απαρέμφατο του ενεστώτα στην παθητική φωνή = relinqui

43.

traxit: τη γενική και αιτιατική του γερονδίου = trahendi, trahendum

viderem: το β' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα και του παρακειμένου στην υποτακτική στην ίδια φωνή = videatis, videritis

potuisti: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα και του μέλλοντα στην οριστική = possunt, poterunt

cecidit: το β' ενικό πρόσωπο του παρατατικού και υπερσυντελικού στην οριστική στην ίδια φωνή = cadebas, cecideras

perveneras: το β' και γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική στην ίδια φωνή = pervenitote, perveniunto

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

32.

pleni = Είναι κατηγορούμενο στο λόγω του sunt

sapientium = Είναι γεική υποκειμενική στο voces

nobis = Είναι έμμεσο αντικείμενο στο reliquerunt

43.

deinde = Είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο viderem

animo = Είναι αφαιρετική οργανική που δηλώνει τρόπο στο perveneras

(μονάδες 10)

Γ1β. ut primum exsulem deinde hostem te viderem: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) καθώς και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

43.

Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το **tales**. Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο **ut**, προεξαγγέλλεται από την αντωνυμία hoc, ως καταφατική. Εκφέρεται με υποτακτική (όπως όλες οι συμπερασματικές προτάσεις), γιατί το συμπέρασμα στη λατινική θεωρείται πάντα μία υποκειμενική κατάσταση. Χρόνου παρατατικού (**viderem**), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (οριστική παρακειμένου: **traxit**). Δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Έχουμε ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων. Το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Χρησιμοποιείται ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο ρήμα εξάρτησης.

Γ2α. In hoc me longa vita et infelix senecta traxit: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

43.

In hoc ego a longa (αφαιρετική ενικού) vita (αφαιρετική ενικού) et ab infelici senecta (αφαιρετική ενικού) tracta est.

Γ2β. quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet: να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο έτσι ώστε να εκφράζει υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

(μονάδες 4)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

32.

υπόθεση: nisi litterarum lumen accedat (υποτακτική ενεστώτα)
απόδοση: quae iaceant (υποτακτική ενεστώτα) in tenebris omnia

Γ2γ. Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ? : να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από το «Mater interrogat filium».

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

43.

Mater interrogat filium qui potuerit populari eam terram, quae illum genuerit atque aluerit.

Μονάδες 15

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A1. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam...»

.....

Julia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secreta solebat. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις και συνεκφορές:

- Accius:** την κλητική ενικού
grandi aetate: την ονομαστική ενικού
minor: τον αντίστοιχο τύπο στον θετικό βαθμό
cui: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος
nomen: την κλητική πληθυντικού
sibi: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο πρόσωπο
id: την αιτιατική ενικού στο αοσενικό γένος

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

meliora:	το επίρρημα στον θετικό βαθμό
canos:	την αφαιρετική πληθυντικού
hac re:	τη γενική ενικού
eo consilio:	την αιτιατική πληθυντικού
ornatrices:	την ονομαστική ενικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

venisset:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική
recesserat:	το β' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα στην οριστική στην ίδια φωνή
devertit:	το απαρέμφατο του παρακειμένου
erat:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην προστακτική
desideranti:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην υποτακτική στην ίδια φωνή
legit:	το γ' ενικό πρόσωπο του υπερσυντελικού στην οριστική στην ίδια φωνή
dixit:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην προστακτική στην ίδια φωνή
scripsisset:	το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή
videri:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού στην υποτακτική στην ίδια φωνή
fore:	το απαρέμφατο του ενεστώτα
spero:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική
habere:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του παρακειμένου στην υποτακτική στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

solebat:	το β' ενικό πρόσωπο του παρακειμένου στην οριστική
audita:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική στην ίδια φωνή
voluit:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

Roma, minor, natu, filia, deterrere (μονάδες 10).

Γ1β. hac re audita: να αναγνωρίσετε συντακτικά τη μετοχή (μονάδα 1) και να την μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 4).

Μονάδες 15

Γ2α. quae scripsisset: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Γ2β. quominus id faceret: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Γ2γ. Iulia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secreta solebat: να εξαρτηθεί η πρόταση από τη φράση «**Macrobius scripsit**» (μονάδες 4).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΕΚΝΩΝ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2012**

A1.

(Κείμενο 27)

Όταν ο Άκκιος είχε έλθει από την πόλη Ρώμη στον Τάραντα, όπου ο Πακούβιος σε μεγάλη πια ηλικία είχε αποσυρθεί, έμεινε σ' αυτόν. Ο Άκκιος, ο οποίος ήταν πολύ μικρότερος στην ηλικία, του διάβασε, επειδή το επιθυμούσε την τραγωδία του, που ονομάζεται «Ατρέας». Τότε ο Πακούβιος είπε ότι ήταν βέβαια ηχηρά και μεγαλόπρεπα όσα είχε γράψει, αλλά όμως ότι του φάνινονταν (ότι ήταν) αυτά κάπως τραχιά και στυφά. «Έτσι είναι» είπε ο Άκκιος «όπως λες» και ούτε βέβαια μετανιώνω γι' αυτό· διότι ελπίζω ότι θα είναι καλύτερα αυτά που θα γράψω στη συνέχεια .

.....
.....

(Κείμενο 47)

Η Ιουλία, η κόρη του Αυγούστου, είχε αρχίσει να εμφανίζει πρόωρα άσπρες τρίχες, τις οποίες συνήθιζε να βγάζει κρυφά. Όταν ο Αύγουστος το πληροφορήθηκε αυτό, θέλησε να αποθαρρύνει την κόρη του από το να κάνει αυτό. Μ' αυτό το σχέδιο εμφανίστηκε κάποτε απρόοπτα και έπιασε επ' αυτοφώρω τις κομμώτριες.

B1.

Accius: Acci
grandi aetate: grandis aetas
minor: parvus
cui: quas
nomen: nomina
sibi: sibi
id: eum
meliora: bene
canos: canis

hac re: huius rei
eo consilio: ea consilia
ornatrices: ornatrix

B2.

venisset: veniunt
recesserat: recedes
devertit: devertisse
erat: este
desideranti: desideremus
legit: legerat
dixit: dic
scripsisset: scriptum iri
videri: videremur
fore: esse
spero: speratote
habere: habuerint
solebat: solita es
audita: audiuntur
voluit: vis

Γ1α.

Roma: επεξήγηση στο urbe
minor: κατηγορούμενο στο υποκείμενο qui μέσω του συνδετικού ρήματος erat
natu: (αφαιρετική σουπίνου ως) αφαιρετική της αναφοράς στο minor
filia: παράθεση στο Iulia
detertere: τελικό απαρέμφατο ως αντικείμενο του ρήματος voluit

Γ1β.

audita: αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή (νόθη) με υποκείμενο το re.
Αναλύεται σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση με δύο τρόπους (ο ένας από τους δύο τρόπους αρκεί):
1) cum (Augustus) hanc rem audivisset (cum ιστορικός + υποτακτική υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής)
2) ubi/ ut/ simul/ postquam (Augustus) hanc rem audivit (ubi/ ut/ simul/ postquam + οριστική παρακειμένου ενεργητικής φωνής)

Γ2α.

quae scripsisset. Δευτερεύουσα αναφορική ουσιαστική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί λειτουργεί στα πλαίσια του πλαγίου λόγου (η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. Ειδικότερα με χρόνο

υπερσυντέλικο (*scripsisset*), διότι σύμφωνα με τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων εξαρτάται από το *esse* (> *dixit*) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Γ2β.

quominus id faceret. Δευτερεύουσα ουσιαστική πρόταση του *quominus*. Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, επειδή εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας πρότασης. Ειδικότερα με χρόνο παρατατικό (*faceret*), διότι σύμφωνα με την ιδιομορφία της ακολουθίας των χρόνων εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*deterere* > *voluit*) και αναφέρεται στο παρελθόν. Συντακτικά λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο *deterere*.

Γ2γ.

Macrobius scripsit **luliam**, Augusti **filiam**, mature habere **coepisse** canos, quos legere secrete **soleret**.

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A1. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Accipe nunc quid postea Nasica fecerit. Paucis post diebus cum Ennius ad Nasicam venisset et eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignatus quod Nasica tam aperte mentiebatur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?» Visne scire quid Nasica responderit? «Homo es impudens. Ego cum te quaerem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?»

.....
Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur. Cuius voluntati nemo obviam ire audebat; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και συνεκφορές:

quid:	την ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους
paucis diebus:	την αφαιρετική ενικού
ianua:	τη γενική πληθυντικού
se:	τη δοτική ενικού στο β' πρόσωπο
vocem:	την ονομαστική ενικού
homo:	την αφαιρετική πληθυντικού
impudens:	τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
ipsi:	τη γενική ενικού στο ίδιο γένος
urbe:	τη γενική πληθυντικού
senatum:	τη δοτική ενικού
celerrime:	τον ίδιο τύπο στον θετικό βαθμό
hostis:	την αιτιατική ενικού
nemo:	τη γενική ενικού
re:	τη γενική πληθυντικού.

Μονάδες 15

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

accipe:	το γ' ενικό πρόσωπο του παρατατικού στην υποτακτική στην ίδια φωνή
fecerit:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική
venisset:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του παρακειμένου στην οριστική
quaereret:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του υπερσυντελικού στην υποτακτική στην ίδια φωνή
exclamavit:	το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή
mentiebatur:	τον ίδιο τύπο στην υποτακτική
cognosco:	το σουπίνο στην αιτιατική
scire:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του παρακειμένου στην υποτακτική
responderit:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην οριστική στην ίδια φωνή
es:	το β' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική
credidi:	το γ' ενικό πρόσωπο του παρατατικού στην οριστική στην ίδια φωνή
iudicaretur:	τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα στην ίδια φωνή
ire:	τη γενική ενικού της μετοχής του ενεστώτα
dicere:	το β' ενικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου στην προστακτική στην ίδια φωνή
noluit:	το γ' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

diebus, eum, impudens, augur, dicere (μονάδες 10).

Γ1β. «**occupata urbe**»: να αναγνωρίσετε συντακτικά τη μετοχή (μονάδα 1) και να την μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 4).

Μονάδες 15

Γ2α. «**quod Nasica tam aperte mentiebatur**»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδες 2) και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της (μονάδες 2).

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Γ2β. «**Ego non cognosco vocem tuam?**»: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική (μονάδες 4).

Γ2γ. «**Cuius voluntati nemo obviam ire audebat**»: να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση «**Scriptor tradit**» (μονάδες 6).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Απαντήσεις στα θέματα των Εισαγωγικών Εξετάσεων
τέκνων Ελλήνων του Εξωτερικού και
τέκνων Ελλήνων Υπαλλήλων στο εξωτερικό 2013

A1.

Μάθε τώρα τι έκανε μετά ο Νασικός. Λίγες μέρες αργότερα, όταν ο Έννιος ήρθε στο Νασικά και τον ζητούσε από την πόρτα, ο Νασικός φώναξε ότι δεν ήταν στο σπίτι, αν και ήταν στο σπίτι. Τότε ο Έννιος, επειδή αγανάκτησε, γιατί ο Νασικός έλεγε ψέματα τόσο φανερά, είπε: «Τι (λες); Εγώ δεν γνωρίζω τη φωνή σου;» Μήπως θέλεις να μάθεις τι απάντησε ο Νασικός; «Είσαι άνθρωπος αναιδής. Εγώ, όταν σε ζητούσα, πίστεψα την υπηρέτριά σου ότι εσύ δεν ήσουν στο σπίτι· εσύ δεν πιστεύεις εμένα τον ίδιο;»

Ο Σύλλας, αφού κατέλαβε την πόλη, είχε συγκαλέσει τη Σύγκλητο ένοπλος, για να κηρυχθεί όσο γινόταν γρηγορότερα ο Γάιος Μάριος εχθρός. Κανείς δεν τολμούσε να πάει αντίθετα στη θέληση του· μόνος ο Κόιντος Μούκιος Σκαιοόλας ο οιωνοσκόπος, όταν ρωτήθηκε για αυτό το πράγμα, δε θέλησε να πει επίσημα τη γνώμη του.

B1.

quis

pauco die

ianuarum

tibi

vox

hominibus

impudentior

ipsius

urbium

senatui / senatu

celeriter

hostem

nullius

rerum

B2.

acciperet

facis (υπάρχει ασάφεια ως προς τη φωνή που ζητείται αλλά διατηρούμε την ε.φ στην οποία βρίσκεται ο τύπος)

venistis

quaesivissemus

exclamare

mentiretur

cognitum

sciveritis

respondebunt

esto

credidebat

iudicetur

euntis

dic

non vult

Γ1α.

diebus: αφαιρετική του (ποσού) / μέτρου / διαφοράς στο post

eum: αντικείμενο στο ρήμα quaereret

impudens: επιθετικός προσδιορισμός στο homo

augur: (ομοιόπτωτος προσδιορισμός) παράθεση στο υποκείμενο του ρήματος Quintus Mucius Scaevola

dicere: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο του ρήματος noluit

Γ1β.

occupata urbe: Η μετοχή occupata είναι μία χρονική μετοχή, νόθη (ή ιδιάζουσα) αφαιρετική απόλυτη που δηλώνει το προτερόχρονο. Το υποκείμενο της μετοχής είναι η αφαιρετική urbe. Η ανάλυσή της γίνεται με δύο τρόπους:

Postquam / ubi / ut / simul + οριστική παρακειμένου ενεργητικής φωνής

Cum + υποτακτική υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής

Επομένως:

Postquam / ubi / ut / simul Sulla occupavit urbem .

Cum Sulla occupavisset urbem .

Γ2α.

quod Nasica tam aperte mentiebatur: Δευτερεύουσα ουσιαστική αιτιολογική πρόταση. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quod. Εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει αντικειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, η οριστική είναι χρόνου παρατατικού (mentiebatur). Συντακτικά, λειτουργεί ως αντικείμενο στη μετοχή indignatus (η μετοχή προέρχεται από ρήμα ψυχικού πάθους).

Γ2β.

Ego non cognosco vocem tuam?

Μετατροπή: Vox tua a me non cognoscitur?

Γ2γ.

Cuius volutanti nemo obviam ire audebat:

Η πρόταση είναι κύρια κρίσεως επομένως στον πλάγιο λόγο θα μετατραπεί σε ειδικό απαρέμφατο πλαγίου λόγου:

Scriptor tradit cuius volutanti neminem obviam ire audere.

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2014
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A1. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα στη νέα ελληνική γλώσσα:

Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdidici». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

.....
Ut enim leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt, sic vir bonus et sapiens et legibus parens consulit utilitati omnium plus quam unius alicuius aut suae. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariorem nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και συνεκφορές:

sutor:	τη γενική πληθυντικού αριθμού
eum:	την αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
satis:	τον συγκριτικό βαθμό
talium:	τη γενική ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
mentem:	την αφαιρετική ενικού αριθμού
verborum:	την αιτιατική πληθυντικού αριθμού
sui:	τη δοτική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
nullam:	τη γενική ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
omnium: (στην 6 ^η σειρά)	την αφαιρετική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
bonus:	τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
utilitati:	την κλητική ενικού αριθμού
patriae:	την αφαιρετική ενικού αριθμού
communis salutis:	την αφαιρετική ενικού αριθμού
nobis:	την ονομαστική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο πρόσωπο.

Μονάδες 15

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

didicit:	το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του υπερσυντελικού
attulit:	το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
dixit:	το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
audio:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην παθητική φωνή
venit:	το σουπίνο και στις δύο πτώσεις
perdidi:	το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
risit:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
anteponunt:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
consulit:	την ονομαστική ενικού της μετοχής του ενεστώτα στο αρσενικό γένος
fit:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα και το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή
cadat:	το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
decet:	το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου
esse:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων:

cupidus, pecuniae, eum, audita salutatione, avem, quanti, sapiens, utilitati, plus, nobis, patriam (μονάδες 12).

Γ1β. **audita salutatione:** να μετατρέψετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό/διηγηματικό σύνδεσμο **cum** (μονάδες 3).

Μονάδες 15

Γ2α. **ut laudandus is sit** και

qui pro re publica cadat: να αναγνωρίσετε το είδος των προτάσεων (μονάδες 2), να δηλώσετε τη συντακτική τους λειτουργία (μονάδες 2)

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς τους (μονάδες 2).

- Γ2β. *quam nosmet ipsos*:** να δηλώσετε τη συντακτική λειτουργία της φράσης (μονάδα 1) και να την αποδώσετε με τον άλλο τρόπο (μονάδες 2).
- Γ2γ. «*Domi satis salutationum talium audio*»:** να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση «**Caesar dixit...**» (μονάδες 4).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

**ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A1. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα στη νέα ελληνική γλώσσα:

Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.

.....
Curius et Fabricius, antiquissimi viri, et his antiquiores Horatii plane ac dilucide cum suis locuti sunt; non Sicanorum aut Pelasgorum, qui primi coluisse Italiam dicuntur, sed aetatis suae verbis utebantur. Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, quae dicas.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ipsum:	τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
eos:	τη γενική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος
praesidium:	την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού
praedones:	την κλητική του ενικού αριθμού
clara:	τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
Scipioni:	την αφαιρετική του ενικού αριθμού
incredibile:	την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
fores:	τη δοτική του ενικού αριθμού
antiquissimi:	την αφαιρετική ενικού αριθμού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
viri:	την αντίστοιχη πτώση του ενικού αριθμού
plane:	τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

suis:	τη γενική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
primi:	τη δοτική πληθυντικού αριθμού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
matre:	τη γενική του πληθυντικού αριθμού
neminem:	την ονομαστική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

captum:	το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
existimasset:	το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
conlocavit:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην παθητική φωνή
animadverterunt:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
abiectis:	το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
nuntiaverunt:	τη δοτική του γερουνδίου
auditu:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
rettulerunt:	το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
iussit:	τη μετοχή του ενεστώτα στην ονομαστική του ενικού αριθμού στο αρσενικό γένος
locuti sunt:	το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα
coluisse:	το απαρέμφατο του ενεστώτα στην παθητική φωνή
dicuntur:	το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή
utebantur:	το απαρέμφατο του μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο του ρήματος)
scire:	το σουπίνο στην αφαιρετική πτώση
vis:	το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

venisse (το πρώτο του κειμένου), **praedones**, **ianuae**, **voce**, **auditu**, **fores**, **antiquissimi**, **Evandri** (μονάδες 8).

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Γ1β. abiectis armis: να αναγνωρίσετε συντακτικά τη μετοχή (μονάδες 3) και να τη μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση, με έναν από τους δύο δυνατούς τρόπους (μονάδες 4).

Μονάδες 15

Γ2α. cum se ipsum captum venisse eos existimasset και **quae dicas:** να αναγνωρίσετε το είδος των προτάσεων (μονάδες 2), να δηλώσετε τη συντακτική τους λειτουργία (μονάδες 2) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς τους (μονάδες 2).

Γ2β. Tum Scipio praesidium domesticorum in tecto conlocavit: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική (μονάδες 4).

Γ2γ. Scipioni nuntiaverunt [...] virtutem eius admiratum se venisse: να μετατρέψετε το σουπίνο σε δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, δηλώνοντας και το υποκείμενο του ρήματος (μονάδες 3).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

**ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ